

Komende jaren 100 miljoen extra om weerbaarheid van het openbaar bestuur te vergroten

Agressie, intimidatie en ondermijnende invloeden bij overheden, het is veelvuldig in het nieuws en komt helaas ook steeds meer voor. Om dit aan te pakken gaat het kabinet de komende 10 jaar 100 miljoen extra investeren in het weerbaarder maken van het openbaar bestuur. Er wordt ingezet op het versterken van gemeenten tegen de invloed van ondermijning en de bewustwording en veiligheid van decentrale politieke ambtsdragers zoals burgemeesters, wethouders, staten- en raadsleden. Daarnaast wordt de City Deal Zicht op Ondermijning uitgebreid en voortgezet waardoor lokale overheden beter zicht krijgen op de voedingsbodems van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten. Dat laat minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Hanke Bruins Slot weten aan de Tweede Kamer.

Minister Bruins Slot: 'Een dienstbare overheid stelt mensen in staat een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving en kwetsbaren te helpen. Sommige mensen doen dat door zich in te zetten voor het openbaar bestuur, voltijds of naast hun reguliere werk. Zij spannen zich in voor goede zorg voor ouderen, voor prettige scholen voor onze kinderen of de leefbaarheid van onze woonwijken. Voor een goed en betrouwbaar bestuur is het een absolute noodzaak dat bestuurders, ambtenaren en politici hun werk zonder agressie, intimidatie of andere ondermijnende invloeden kunnen doen. We mogen dit nooit normaal gaan vinden. Bestuurders, ambtenaren en politici staan hier niet alleen voor.'

Bescherming en veiligheid politieke ambtsdragers

Ruim 65% van de burgemeesters geeft aan te maken gehad te hebben met verbale agressie of bedreiging en intimidatie. Dit geldt voor bijna 40% van de wethouders en 30% van de raadsleden. Vaak doen zij hier geen melding of aangifte van. Om deze trend te keren is samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de partners van het Netwerk Weerbaar Bestuur samen een streep getrokken. Uitgangspunt is dat intimidatie en bedreiging niet horen bij het politieke ambt, dat ambtsdragers er niet alleen voor staan en het melden van incidenten belangrijk is. Ook is samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid een stappenplan ontwikkeld om snel opvolging te geven aan de melding. Daarnaast wordt de komende tijd extra ingezet op een veilige woonplek voor decentrale bestuurders, door te verkennen hoe veiligheidsmaatregelen beter aansluiten bij de behoefte en gefinancierd kunnen worden.

Versterking gemeenten

In veel gemeenten en ook provincies is er nog te weinig zicht op de processen binnen de eigen organisatie die vatbaar zijn voor ondermijning, zoals vergunningsverlening of handhaving. Bij kleine gemeenten is er vervolgens weinig capaciteit om hiermee aan de slag te gaan. Samen met de RIEC's (Regionale Informatie- en Expertise Centra) wordt extra ingezet op meer inzicht in de kwetsbaarheid van deze processen. Daarnaast wordt er geld vrijgemaakt om de opgedane lessen over de aanpak van beveiliging verder te verspreiden.

Zicht op Ondermijning

Het openbare dashboard Zicht op Ondermijning maakt op regionaal, gemeente-, wijk- en zelfs buurtniveau criminele patronen en fenomenen zichtbaar. Gemeenten krijgen zo meer informatie over ondermijnende criminaliteit, bijvoorbeeld over jonge aanwas in de drugscriminaliteit, om zo de preventieve aanpak hiervan te versterken.

Theo Weterings, burgemeester van Tilburg en voorzitter van de stuurgroep Zicht op Ondermijning: 'Met de data uit het dashboard Zicht op Ondermijning krijgen wij als gemeenten een beter beeld van de voedingsbodems van ondermijnende criminaliteit. Hiermee zijn we als lokaal bestuur beter in staat om preventief beleid te voeren om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Door als gemeenten, het rijk en uitvoeringsorganisaties samen te werken hebben we resultaten bereikt die we niet als afzonderlijke partijen hadden kunnen realiseren. Wij zijn als coalitie verheugd dat dankzij de inzet van het kabinet Zicht op Ondermijning, en de zorgvuldige aanpak die de afgelopen vier jaar is ontwikkeld, kan worden voortgezet.'

Op dit moment maken 14 gemeenten deel uit van de coalitie Zicht op Ondermijning. Met het extra geld wordt samen met de VNG en andere partners gekeken hoe meer (kleine) gemeenten hierbij betrokken kunnen worden. Daarnaast wordt het dashboard uitgebreid met analyses over leefbaarheid en veiligheid, wonen, vakantieparken en maatschappelijke onrust.

De investeringen van 10 miljoen per jaar de komende 10 jaar in de weerbaarheid van het openbaar bestuur zijn onderdeel van de kabinetsbrede aanpak tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

Persbericht Ministerie van BZK, 8 maart